

การวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายแปลของหยูหัว

An Analysis of Characters in Translated Novels into Thai of Yu Hua

Xu Yidan*, อีตา โมสิกรัตน์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

*Email : 457063273@qq.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายของนักเขียนชาวจีนหยูหัว (Yu Hua, 1960) ที่แปลเป็นภาษาไทยจำนวน 5 เล่ม

ผลการวิจัยพบว่า ตัวละครเอกในนวนิยายแปลของหยูหัวมีจำนวนตัวละคร 12 ตัว เป็นชาย 7 คน และหญิง 5 คน ตัวละครเอกทั้งชายและหญิงมีลักษณะนิสัยในด้านดีและด้านไม่ดีปนเปกัน คล้ายมนุษย์ปุถุชนที่อยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปได้ตามเหตุการณ์ในโครงเรื่อง สอดคล้องกับลักษณะของคนจีนในยุคปฏิวัติวัฒนธรรม คือ ตัวละครเอกชายมีความอดทนเข้มแข็งและขยันหมั่นเพียร และการมีน้ำใจช่วยเหลือคนอื่น ตัวละครเอกหญิงมีลักษณะนิสัยอ่อนโยน และเคารพเชื่อมั่นในสามี ในด้านไม่ดีคือเป็นตัวละครเอกชายในฐานะเป็นหัวหน้าครอบครัวไม่ซื่อสัตย์ เป็นคนเจ้าชู้ ทำให้ครอบครัวพบความยากลำบาก

คำสำคัญ : นวนิยายแปล ตัวละคร ลักษณะนิสัยของตัวละคร หยูหัว

Abstract

This research aimed to analyze characters in five translated novels into Thai of a Chinese writer Yu Hua (1960). Research findings were reported as a descriptive analysis.

The study found twelve protagonists, seven males and five females, who all possessed mixed characteristics of goodness and badness like people in real life. Behaviors of characters were changed due to events of the plot. They seemed like Chinese youths in the period of the cultural reform, which males were tolerant, diligent and considerate, while females were gentle and faithful in husbands. For the bad side, males, as the head of family, were dishonest to their spouses and then brought forth troubles to the families.

Keywords : translated novels, characters, characteristics, Yu Hua

บทนำ

นวนิยายเป็นรูปแบบวรรณกรรมใหม่ที่แต่งเป็นร้อยแก้ว มีเนื้อหาบรรยายถึงความเป็นอยู่หรือเรื่องราวในแง่มุมต่าง ๆ ของมนุษย์ที่สมจริงตามยุคสมัยนั้น (สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2543: 171) ผู้เขียนได้ใช้กลวิธีการแต่งสะท้อนเรื่องราวและเหตุการณ์ของสังคม และลักษณะของผู้คนในยุคสมัยนั้น ผ่านบทบาทของตัวละคร

ตัวละครในนวนิยายส่วนใหญ่มีลักษณะนิสัยเหมือนมนุษย์ สะท้อนให้ผู้อ่านได้เห็นสังคมที่มีความหลากหลายตามที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน ดังที่ บุญยเสนอ ตริวิเศษ (2550: 163) กล่าวว่า ตัวละครก็คือตัวแทนของมนุษย์ทั่วไป มีคำพูด ความคิด และการกระทำในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามบทบาทและสถานภาพของหน้าที่ในครอบครัวและสังคม ดังนั้นการอ่านนวนิยายนอกจากจะได้รับความบันเทิงแล้ว ยังได้ศึกษาลักษณะของตัวละคร ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจชีวิตของคนในยุคสมัยนั้นด้วย

นวนิยายจึงได้รับความนิยมอ่านอย่างแพร่หลาย จึงทำให้มีการแปลนวนิยายเป็นภาษาต่างประเทศ วัลยา วิวัฒน์ศร (2547: 9) กล่าวว่า การแปลมีคุณค่าต่อสังคม ถ่ายทอดความรู้บริบททางสังคม วัฒนธรรมให้ต่างชาตริรับรู้ด้วยเหตุนี้ นวนิยายแปลต่างประเทศจึงได้รับความนิยมมีการแปลเป็นภาษาไทยจำนวนมาก ดังเช่นนวนิยายแปลของนักเขียนชาวจีนหยูหัว ได้แปลเป็นภาษาต่างประเทศมากกว่า 8 ภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาสเปน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาอิตาลี ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น เนื่องจากเป็นนวนิยายที่เด่นในด้านโครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง และตัวละคร ดังที่ YANG SIJIA (2560) ได้ศึกษานวนิยายของหยูหัว พบว่า หยูหัวใช้โครงเรื่องและการดำเนินเรื่อง โดยสร้างตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะของคนจีนในยุคปฏิวัติวัฒนธรรม เป็นคนที่มีความอดทน ต่อสู้ กระทำสิ่งที่ตึงามและเป็นคนดี ผู้วิจัยในฐานะชาวจีนที่ศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาและวิเคราะห์ตัวละครจีนในนวนิยายของหยูหัวที่แปลเป็นภาษาไทย เพื่อจะได้เข้าใจลักษณะนิสัยของตัวละครอันนำไปสู่การเข้าใจคนจีนในช่วงเวลาที่ประเทศจีนเปลี่ยนแปลงการปกครอง และเข้าใจถึงความตึงามของมนุษย์ต่างภาษาและต่างวัฒนธรรม ซึ่งได้สื่อผ่านวรรณกรรมจีนที่แปลเป็นภาษาไทยได้อีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกในนวนิยายแปลของ หยูหัว

ทบทวนวรรณกรรม

การวิเคราะห์นวนิยายแปลของหยูหัวมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. **ลักษณะของตัวละครในนวนิยาย** ตัวละครในนวนิยายโดยทั่วไปเป็นมนุษย์ปุถุชน เป็นคนสมมุติซึ่งผู้แต่งสร้างขึ้นแต่กำหนดให้มีลักษณะ บุคลิกภาพ และวิถีชีวิตคล้ายมนุษย์ที่ผู้อ่านพบเห็นได้อยู่ในชีวิตประจำวัน วิภา เสนานาญ กงกะนันท์ (2540: 5) นอกจากนี้ สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543: 182-187) กล่าวว่า ตัวละครในนวนิยายแบ่งออกได้เป็นสองประเภท คือ 1) ตัวละครประเภทตัวแบน (flat character) หรือน้อยลักษณะที่แสดงลักษณะนิสัยเพียงด้านเดียว เช่น เป็นคนดีก็ดีตลอด หรือเป็นคนเลวก็เลวอย่างหาที่ไม่ได้เลย และไม่ว่าจะมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง 2) ตัวละครประเภทตัวกลม (round character) หรือหลายลักษณะ มีลักษณะนิสัยหลายอย่าง อาจมีทั้งด้านดีและด้านไม่ดีปนกันไป ตัวละครแบบนี้จะมีอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเปลี่ยนแปลงไปได้ตามเหตุการณ์และ

สิ่งแวดล้อม จึงดูเหมือนกับคนในชีวิตจริง ในนวนิยายเรื่องเดียวกันอาจมีตัวละครทั้งสองประเภทอยู่ด้วยกัน

2. ตัวละครในนวนิยายของหยูหัว YANG SUJIA (2560) ศึกษาวิจัยนวนิยายของหยูหัวโดยวิเคราะห์ตัวละครในเรื่อง คนตายยาก ถึง เจ็ดวันหลังความตาย พบว่า ตัวละครมีชีวิตได้ด้วยความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และการให้ความสำคัญกับคุณค่าของตนเอง และความต้องการได้รับความเคารพจากผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ ตัวละครต้องอดทนต่อความยากลำบากในชีวิตเพื่อการมีชีวิตอยู่ และ JIANG BING (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครเด็กในนวนิยายจำนวน 5 เรื่องพบว่า ประสบการณ์ของผู้แต่งมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อนวนิยายของหยูหัว ตัวละครเด็กที่สร้างขึ้นมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่ชัดเจนว่ามักชอบสิ่งที่ไม่ดีไม่งาม ซึ่งแฝงความหมายว่า สิ่งที่ไม่งามเหล่านั้นในด้านรูปแบบ แต่จะมีคุณค่าและมีความหมายซ่อนอยู่

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครเอก ในหนังสือนวนิยาย (Textual Analysis) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยาย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย
2. ศึกษาประวัติความเป็นมาและผลงานวรรณกรรมของนักเขียนชาวจีนที่ได้รับความนิยมและได้รับการแปลเป็นฉบับภาษาไทย เช่น หลู่ซวี่น โม่เหยียน กิมย้ง เป็นต้น
3. คัดเลือกนวนิยายแปลของหยูหัว ที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ เรื่อง พี่กับน้อง เรื่อง เจ็ดวันหลังความตายเรื่อง คนตายยาก เรื่องคนชายเลือด และเรื่อง เสียงร่ำไห้กลางสายฝน
4. วิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเอกในนวนิยายแปลของหยูหัว
5. นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

ในนวนิยายแปลของหยูหัวทั้ง 5 เรื่องมีตัวละครสำคัญที่มีลักษณะนิสัยตามบทบาทและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเหตุการณ์และเรื่องราวที่ผู้เขียนได้วางโครงเรื่องไว้ ได้แก่ ตัวละครเอกชายและตัวละครเอกหญิงจำนวน 12 ตัว มีลักษณะนิสัยดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. **ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกชาย** ตัวละครเอกชายมีจำนวน 7 ตัว มีลักษณะนิสัยทั้งด้านดีและด้านไม่ดี ซึ่งเปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์อย่างสมเหตุสมผล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1. ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกชายในด้านดี

1.1.1. ลักษณะนิสัยมีความอดทน เข้มแข็ง และขยันหมั่นเพียร ตัวละครเอกชาย ผู่กั๋ว ในนวนิยายเรื่อง *คนตายยาก* เขาเล่นการพนันแพ้ เสียทรัพย์สินและที่ดิน ต้องขายที่นาให้หลงเอ้อ แต่เขาก็อดทนที่จะฟื้นฟูฐานะ เขาเช่าที่นาซึ่งเคยเป็นของตัวเอง ขยันทำงานเพื่อให้มีชีวิตและครอบครัวอยู่รอดต่อไปได้ ดังตัวอย่าง

หลงเอ้อยังคงมีน้ำใจอยู่บ้าง เอาที่ดี ๆ ให้ข้าทำหมู่จริง ๆ ข้าคนเดียวทำนาทำหมู่เหนื่อยแทบขาดใจ แต่ไหนแต่ไรข้าไม่เคยทำนา หัดทำตามคนในหมู่บ้านไม่ต้องบอกก็รู้ว่าต้อง

ใช้เวลานาน ฟ้ามว้างพอมองเห็นข้าก็ไปที่นา ฟ้ามืดถ้ายังมีแสงเดือนข้าก็ทำงานอยู่ในนา ทำนา ต้องให้ทันฤดู ถ้าไม่ทันฤดูก็พลาดไปหมด ถ้าเป็นอย่างนั้น อย่าวางแต่เลี้ยงคนในบ้าน แม้แต่ข้า เขาก็ต้องให้หลงเอ้อก็ยังไม่พอ คำโบราณว่านกงต้องออกบินก่อน แต่ข้าเป็นนกงต้องบินให้ มาก ๆ

(คนตายยาก, 2552: 42-43)

จากตัวอย่าง แสดงว่า ตัวละครเอกชายมีความอดทนและตั้งใจเพียรพยายามทำไร่ไถนา แม้ว่าจะไม่ มีที่ดินเป็นของตัวเอง ต้องเช่าจากเพื่อน และยังทำนาไม่เป็น แต่เขามีความอดทนที่จะทำนาด้วยตัวเองทั้งกลางวันและ กลางคืน ไม่ต้องเสียเวลาถามคนอื่น ๆ แต่อดทนทำนา ขยันปลูกข้าวให้ทันฤดูกาล โดยยึดหลักคำสอนแต่โบราณว่า นก ไม้จะต้องขยันบินออกไปหากินตั้งแต่เช้า จึงจะมีชีวิตอยู่รอดได้

ตัวละครเอกชาย ช่งฝานผิง ในนวนิยายเรื่อง *พีกับน้อง* มีความอดทนต่อความทุกข์ยากจากการถูก กักขังและลงโทษอย่างรุนแรงตามกฎหมายของการปกครองสังคมนิยม เขามีครอบครัวที่มีที่ดินมาก จึงถูกลงโทษ เขาถูกจับ แขนวไม้แผ่นใหญ่ที่หน้าโรงเรียน ให้คนที่เดินผ่านมารุมทำร้าย ถีบ ต่ำ และถ่มน้ำลายใส่ ถูกจับไปขัง ถูกตีบาดเจ็บ สาหัสจนเกือบเสียชีวิต ดังตัวอย่าง

หลายปีต่อมา ทุกครั้งเวลาที่ลี้กวางโหวตถึงช่งฝานผิงพ่อเลี้ยงของเขา เขาจะพูดเพียง ประโยคเดียว พร้อมกับยกหัวแม่มือขึ้น

“หนึ่งชายชาติตรี”

ช่งฝานผิงอยู่ในโกดังซึ่งความจริงก็คือคุกดี ๆ นั่นเอง เขาได้รับความทุกข์ทรมานอย่างแสน สาหัส แขนซ้ายของเขาข้อต่อหลุดและต่อมาก็บวมขึ้นเรื่อย ๆ แต่เขาก็ไม่ร้องครวญครางให้ได้ยินแม้แต่ น้อย เขายังส่งจดหมายให้ลี้หลานอยู่ตลอด

(พีกับน้อง, 2552: 165)

จากตัวอย่าง นวนิยายกล่าวถึงเหตุการณ์การกวาดล้างเจ้าที่ดิน เมื่อการปฏิวัติวัฒนธรรมเข้ามาถึงอำเภอ หลิว ครอบครัวของตัวละครเอกชายซึ่งเป็นเจ้าที่ดินจึงถูกตรวจค้น เขาถูกลงโทษ ลูกหลานยกย่องว่าเป็นตัวอย่างของ ผู้ชายที่มีความกล้าหาญ เพราะเขามีจิตใจอดทนเข้มแข็ง ห่วงใยครอบครัว อดทนเขียนจดหมายสอนวิธีจับปลาจับกุ้ง ให้ลูก ๆ และบอกถึงความห่วงใยภรรยาที่ป่วยรักษาตัวอยู่ที่เชียงใหม่

1.1.2. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ตัวละครเอกชาย ผู้ก๊วย ในนวนิยายเรื่อง *คนตายยาก* เขาต้อง ฝังศพลูกชาย โห่ยวซิง เขาเสียใจเพราะสูญเสียลูกชาย และในฐานะที่เป็นสามีและหัวหน้าครอบครัว เขาจะต้อง รับผิดชอบรักษาหัวใจของภรรยา เจียเจิน ซึ่งกำลังป่วย ไม่ให้เสียใจเมื่อรับรู้เรื่องความตายของลูกชาย ดังตัวอย่าง

พอฝิงโห่ยวซิงเสร็จ ท้องฟ้าก็สว่าง ข้าค่อย ๆ เดินกลับบ้าน เดินไปไม่กี่ก้าวก็หันหลัง กลับไปดู พอเดินไปถึงประตูบ้าน นึกถึงว่าจะไม่ได้พบหน้าลูกชายอีก ข้าก็อดร้องไห้ไม่ได้ แต่ก็ กลั้วว่าเจียเจินจะได้ยินเข้า จึงเอามือปิดปาก ท रुดตัวลงนั่งยอง ๆ ข้านั่งอยู่นานจนได้ยินเสียง คนออกไปทำงาน จึงลุกขึ้นเดินเข้าห้อง

(คนตายยาก, 2552: 120)

จากตัวอย่าง แสดงว่า ตัวละครเอกชายเป็นคนที่รักและรับผิดชอบต่อคนในครอบครัวให้มีความสุข เมื่อ

เผชิญกับความทุกข์ทรมานเพราะลูกชายเสียชีวิต นอกจากเศร้าโศกเสียใจ ก็จะต้องอดทน แข็งใจจัดการฝังศพลูกชาย และยังห่วงใยถึงอารมณ์ความรู้สึกของแม่และพี่น้อง ที่ยังต้องมีชีวิตต่อไปเพื่อเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวต่อไป เขาจะต้องแสดงความเข้มแข็ง ไม่บ่นทอนกำลังใจคนอื่น ๆ

ตัวละครเอกชายหยิ่งเพย ในนวนิยายเรื่อง *เจ็ดวันหลังความตาย* เขาได้รับผิดชอบครอบครัว เมื่อเขาต้องดูแลเลี้ยงดูคนในครอบครัวแม่จะเป็นพ่อเลี้ยงก็ตาม เขาขายบ้านเพื่อหาเงินมารักษาพ่อเลี้ยงที่ป่วยหนัก ลาออกจากงานและเปิดร้านขายของเพื่อจะได้มีเวลามาดูแลพ่อ เมื่อพ่อหายตัวไป เขาก็ขายร้านแล้วออกไปตามหา ดังตัวอย่าง

เมื่อปีกว่า ๆ พ่อก็ป่วยด้วยโรคที่ยังไม่มีวิธีรักษา ผมต้องขายบ้านเพื่อหาเงินรักษาพ่อ ผมลาออกจากงานเพราะต้องดูแลพ่อที่ป่วยหนัก และซื้อพื้นที่ เล็ก ๆ ใกล้โรงพยาบาลเปิดร้านขายของ ต่อมาพ่อก็หนีผมไปโดยไม่ยอมบอกลา พ่อหายตัวไปในคลื่นผู้คนที่แสนวุ่นวาย ผมขายร้านนั้นโดยไม่เอากำไร แล้วย้ายมาเช่าห้องพักราคาถูก และออกตามหาพ่อราวกับงมเข็มในมหาสมุทร ผมเดินหาพ่อทุกมุมถนน ทุกตรอก ซอกซอย เห็นเงาผู้สูงวัยมากมาย หากแต่ไม่มีใบหน้าไหนเลยที่เป็นใบหน้าพ่อของผม

(เจ็ดวันหลังความตาย, 2552: 27)

จากตัวอย่างแสดงว่า ตัวละครเอกชายมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว แม้จะเป็นพ่อเลี้ยง เขาก็กตัญญูดูแลเหมือนเป็นพ่อแท้ ๆ ไม่เคยคิดที่จะทอดทิ้งพ่อเลี้ยง พยายามหาวิธีที่จะมีเงิน มีเวลา ได้ใกล้ชิด เลี้ยงดูเพื่อตอบแทนบุญคุณของพ่อเลี้ยงอย่างเต็มความสามารถ

1.1.3. การแก้ปัญหาโดยมองโลกในแง่ดี ตัวละครเอกชาย สีชานกวาน ในนวนิยายเรื่อง *คนขายเลือด* ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 (1958) เป็นต้นมา เขาและครอบครัวถูกรัฐบาลสังคมนิยมริบทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดเป็นรัฐบาล โดยใช้กฎเหล็กยึดที่ดิน เครื่องใช้ทุกอย่าง แม้แต่กระหะ ถ้วยชาม ข้าวสาร น้ำมัน เกลือ ซีอิ้ว น้ำส้ม ฯลฯ แม้แต่เตาก็ยังถูกทุบ เวลาผ่านไปแค่ปีเดียว โรงอาหารส่วนกลางก็ปิด ทุกคนต้องหากินเอง และยังเกิดน้ำท่วมและภัยแล้งตามมา สีชานกวานและครอบครัวไม่มีเงินซื้ออาหารที่ตี่จิงต้องกินแต่โจ๊กข้าวโพดใส ๆ ทุกคนในบ้านอ่อนเพลีย ได้แต่นอน ไม่พูดไม่จาไม่ขยับเขยื้อน เมื่อถึงวันเกิดของตัวละครเอกชายสีชานกวาน เขาแก้ปัญหาความทิวโหย โดยมองโลกในแง่ดี ด้วยการพูดปลอบใจ เขาพูดใช้ปากผัดกับข้าวให้ครอบครัวกินทางหู ดังตัวอย่าง

ไหน ๆ ก็เป็นวันเกิด วันนี้ฉันจะเอาปากผัดกับข้าวให้แกแต่ละคน แกกินทางหูก็แล้วกัน ห้ามกินทางปาก กินทางปากกินไม่ได้ ต้องเอาหูมาฟัง ฉันจะผัดกับข้าวละนะ อยากรินอะไร สั่งมาเลย เอาคนละอย่าง

(คนขายเลือด, 2552: 118)

จากตัวอย่าง แสดงว่าเมื่อชีวิตยากลำบาก ไม่ได้ทำให้ตัวละครเอกชายท้อแท้ ทุกข์เศร้าใจ แต่เขาเป็นคนมองโลกในแง่ดี รู้จักแสวงหาความสุขในชีวิตประจำวันให้แก่คนในครอบครัว แก้ปัญหาปกป้องความรู้สึกนึกคิดของภรรยาและบุตรโดยนำพาให้พวกเขาคิดแต่สิ่งดี ๆ พูดถึงของกินอร่อยที่พวกเขาอยากกิน ปลุกสร้างคามฝันความสุขให้คนในครอบครัว ให้มีแรงบันดาลใจที่จะต่อสู้ชีวิตที่ลำบากต่อไป

ตัวละครเอกชายซ่งผานผิง ในนวนิยายเรื่อง *พี่กับน้อง* ถูกกล่าวหาว่าเป็นเจ้าที่ดิน ถูกตรวจค้นบ้าน

และทรัพย์สินถูกทำลาย ดังเช่น ล้มตู้เสื้อผ้า รื้อเตียงจัดพื้นกระดาน หุบหม้อหุบถ้วยชาม แม้แต่ตะเกียบก็ถูกหักแล้ว โยนทิ้ง เมื่อช่งฝานผิงเก็บของทุกอย่างให้เป็นระเบียบแล้วทำกับข้าวให้ลูกสองคนกิน ก็พบว่าไม่มีตะเกียบกินข้าว เขา แก้ปัญหาด้วยการมองโลกในแง่ดีโดยสอนวิธีใช้ตะเกียบของคนโบราณกับลูก ๆ โดยหากิ่งไม้มาใช้คีบกินอาหาร ดังตัวอย่าง

ช่งฝานผิงลืมไปว่าในบ้านไม่มีตะเกียบแล้ว ...ตะเกียบหักหมดแล้ว และถูกโยนทิ้งไปแล้วด้วย แผ่นหลังที่สูงใหญ่ของเขายืนอยู่ที่นั่นไม่ขยับเขยื้อน แสงตะเกียงสลัว ๆ ที่เสาตอ้งอยู่ ทำให้เงาของศีรษะเขาไปอยู่บนกำแพง เงาศีรษะที่อยู่บนกำแพงนั้นใหญ่เหมือนกับอ่างล้างหน้า ช่งฝานผิงยืนอยู่ที่นั่นสักครู่ เมื่อเขาหันหลังกลับมา ใบหน้าก็แดงไปด้วยรอยยิ้มที่ดูลึกลับ เขาถามเด็ก ๆ ว่า “ลูก ๆ เคยเห็นคนโบราณใช้ตะเกียบไหม”

(พี่กับน้อง, 2552: 118)

จากตัวอย่างแสดงว่า ตัวละครเอกชายเป็นคนที่คิดในแง่ดีเห็นแต่สิ่งดีงาม แม้จะถูกคนอื่นทำร้ายและทำลายบ้านต่อหน้าลูก เขาก็ปกป้องจิตใจความรู้สึกนึกคิดของลูก ๆ ไม่ให้ทุกข์ด้วยการสอนสิ่งที่ดีงามให้แก่ลูก ไม่ได้ปิดบังความจริงของโลกที่โหดร้าย แต่จะชักชวนให้ลูก ๆ มองเห็นแต่สิ่งที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ เป็นตัวอย่างว่าแม่จะพบความทุกข์ แต่ก็ยังเบิกบานใจสามารถยิ้มสู้ได้ เพื่อให้ลูกสองคนไม่หวาดกลัวและมีกำลังใจที่จะมีชีวิตต่อไป

1.1.4. การมีน้ำใจช่วยเหลือคนอื่น ตัวละครเอกชายช่งฝานผิง ในนวนิยายเรื่อง *พี่กับน้อง* ได้พบเห็นว่า หลี่หลานหญิงหม้ายที่ผอมแห้ง ขาดคนช่วยเหลือ เธอต้องแบกข้าวสารสี่สิบกิโลอย่างเหนื่อยอ่อน เดิน ๆ หยุด ๆ และหอบมีเสียงหายใจดังซัดซัด เขาก็เข้าไปช่วยเหลือเธอถือกระสอบข้าวส่งหลี่หลานกลับถึงบ้าน ดังตัวอย่าง

ตอนเที่ยงของฤดูใบไม้ร่วงวันหนึ่ง ช่งฝานผิงที่ตัวสูงใหญ่เดินมายืนต่อหน้าพวกเขา ขณะนั้นหลี่หลานก้มลงวางกระสอบบนพื้น และกำลังปวดเหงื่อบนใบหน้าออก เธอเห็นมือที่แข็งแรงคู่หนึ่งหิ้วกระสอบข้าวสารของเธอขึ้นมากะทันหัน เธอเงยหน้าขึ้นอย่างตกใจ และมองเห็นชายคนนี้ก็กำลังยิ้มให้เธออยู่ เขาพูดกับเธอว่า

“ให้ผมช่วยคุณถือกลับบ้านนะ”

(พี่กับน้อง, 2552: 51)

จากตัวอย่างแสดงว่า ตัวละครเอกชายมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ จะช่วยเหลือคนที่อ่อนแอ ดังเช่น ผู้หญิงและเด็ก โดยไม่เคยคิดหาผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ และไม่กลัวชาวบ้านจะใส่ร้าย ว่ากล่าวอย่างไร เพราะมั่นใจว่าตัวเองกระทำแต่สิ่งที่ดีงาม ไม่ได้ทำชั่วทำร้าย จึงไม่รีรอช่วยเหลือคนอื่น ๆ ที่อ่อนแอมีชีวิตที่เดือดร้อน

1.2 ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกชายในด้านไม่ดี ตัวละครเอกชาย 7 ตัวในนวนิยายแปลของหยูหัว มีลักษณะสมจริงดังเช่นมนุษย์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน คือเป็นทั้งคนดีและคนไม่ดี ตัวละครเอกชายที่มีลักษณะนิสัยไม่ดี ดังตัวอย่าง

1.2.1. เจ้าชู้และเล่นการพนัน ตัวละครเอกชายผู้ก๊วย ในนวนิยายเรื่อง *คนตายยาก* ในวัยหนุ่ม เป็นคนเจ้าชู้ ไม่ซื่อสัตย์ต่อภรรยา ชอบไปเที่ยวผู้หญิง โสเภณี หรือ นางโลม และชอบเล่นการพนัน โดยไม่รู้สึกรู้ว่าตัวเองกระทำผิด ดังตัวอย่าง

ข้าชอบไปมุดหัวอยู่ที่หอนางโลม ฟังพวกผู้หญิงพูดคุยจ้อกแจ้กหัวเราะคิกคักทั้งคืน ได้

ยินเสียงนี้แล้วรู้สึกจี้จี้ คนเรานะ พอดิติดผู้หญิงก็เสียงไม่ได้ต้องเล่นพนัน ติดผู้หญิงกับเล่นพนัน ก็เหมือนแขนกับไหล่ที่อยู่ติดกัน แยกกันไม่ออก หลังจากนั้นข้าก็ชอบเล่นพนันมากกว่า เทียวผู้หญิงเป็นแค่หย่อนใจชั่วครั้งชั่วคราว เหมือนเวลากินน้ำมาก ๆ ก็ต้องไปถ่ายบ้างอย่างนั้นแหละ ...รู้สึกตื่นเต้น เป็นความสบายใจบอกไม่ถูก

(คนตายยาก, 2552: 15)

จากตัวอย่างแสดงว่า ในวัยหนุ่ม ตัวละครเอกชายเป็นคนเจ้าชู้ไม่มีความซื่อสัตย์ต่อภรรยา ไม่เลี้ยงดูครอบครัว เขาเอาแต่เที่ยวเตร่หาความสุขให้ตัวเอง ไปเที่ยวโสเภณี และเล่นการพนัน ไม่ใส่ใจความรู้สึกของคนในครอบครัว

สรุปว่า ตัวละครเอกชายของหยูหัวมีลักษณะเป็นมนุษย์ปุถุชนที่สมจริง มีบทบาทในฐานะเป็นหัวหน้าครอบครัว จะเห็นได้ว่าในสถานะที่สังคมจีนมีการปฏิวัติวัฒนธรรมและปกครองแบบสังคมนิยม ผู้ชายจีนจะมีลักษณะนิสัยทั้งด้านดีที่ทำให้สามารถดำเนินชีวิตและดูแลครอบครัวให้ผ่านพ้นความทุกข์ยากได้ และด้านไม่ดีเป็นลักษณะนิสัยในวัยหนุ่ม ซึ่งได้ส่งผลให้มีชีวิตที่ลำบากมากยิ่งขึ้น ครอบครัวไม่มีความสุข แต่ตัวละครเอกก็ได้ปรับนิสัยกลายเป็นคนดี ทำให้ผ่านพ้นความลำบากไปได้ในตอนจบเรื่อง

2. ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกหญิง ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายแปลของหยูหัว มีจำนวน 5 ตัว การวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกหญิง พบว่า มีลักษณะนิสัยในด้านดีตามคตินิยมของสังคมจีน คือเป็นผู้ตาม และเป็นตัวละครที่ส่งเสริมบทบาทของตัวละครเอกชายให้ชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างดังนี้

2.1. ความเข้มแข็งอดทน ตัวละครเอกหญิงเจียเจิน ในนวนิยายเรื่อง *คนตายยาก* มีสามิตอนวัยหนุ่มที่ไม่รับผิดชอบหาเลี้ยงครอบครัว เธอก็ต้องอดทนและเข้มแข็ง บางครั้งถูกสามีตำว่าหรือตี ก็ไม่เคยเถียงหรือพูดปดแต่อย่างใด เป็นภรรยาที่ยอมอยู่ใต้การปกครองของสามี เมื่อชีวิตครอบครัวไม่ดีขึ้นและตกต่ำ แต่เธอก็พยายามให้ครอบครัวมีชีวิตที่ดี ดังนั้นเมื่อพ่อมารับกลับบ้านเดิม เธอก็ไปอยู่ใต้ในเวลานั้น ๆ เมื่อคลอดลูกแล้ว ก็กลับมาอยู่กับสามีเช่นเดิม ช่วยสามีทำไร่ไถนาและทำงานบ้านตามหน้าที่ภรรยาและแม่ ในยามที่หาอาหารกินได้ยาก ก็ต้องออกไปขูดพืชผักป่ามาทำกับข้าวให้คนในบ้านได้กินกัน แม้แต่เวลาที่เจ็บป่วยไม่สบายก็ต้องอดทนออกไปหาอาหารในป่า ขูดผักป่ามาทำอาหารเลี้ยงดูครอบครัว ดังตัวอย่าง

คนที่ลำบากที่สุดคือเจียเจิน แต่ละวันสี่ปากในบ้านจะเอาอะไรมากิน เธอกังวลจนนอนไม่หลับ ถึงลำบากอย่างไรก็ต้องอดทน ทุกวันเธอจะหิ้วตะกร้าไปขูดผักป่ามากิน แต่เดิมเธอก็ไม่สบายอยู่แล้ว ยังต้องอดมือกินมือ อากาศโรคจึงเป็นอย่างที่หมอบว่า นับวันหนักขึ้นเรื่อย ๆ ได้แต่ใช้ไม้เท้าพยุง เดินไปได้ยี่สิบกว่าก้าว ก็เหงื่อเต็มตัว คนอื่นคุงเขาขูดผักป่าแต่เธอต้องนั่งพับเพียบ พอลุกขึ้นมา ก็โง่งน

(คนตายยาก, 2552: 104)

จากตัวอย่างแสดงว่า ตัวละครเอกหญิงแม้ร่างกายอ่อนแอ เจ็บป่วย ก็ต้องฝืนร่างกายออกไปหาอาหารเลี้ยงดูคนในครอบครัว ขูดพืชผักป่ามาทำกับข้าวให้คนในบ้านได้กินกัน เพราะมีความรู้สึกมีความสุขที่ได้อยู่กับครอบครัว แม้ว่าตัวเองจะลำบากก็ตาม ตัวละครเอกหญิงก็มีความอดทน และเข้มแข็งอยู่เสมอเพื่อให้ครอบครัวมีอาหารกินได้อิ่มท้อง

2.2. การช่วยเหลือคนอื่น ตัวละครเอกหญิงเจียเจิน ในนวนิยายเรื่อง *คนตายยาก* มีน้ำใจแบ่งข้าวสารให้แก่หัวหน้าหมู่บ้าน เพราะว่าเป็นเวลานั้นทั้งหมู่บ้านไม่มีอาหารกิน ครอบครัวเจียเจินก็ไม่มีอาหารเป็นเดือนแล้ว ของกินที่พอหาได้ในนาก็กินจนหมด และยังแย่งหัวมันกับเพื่อนบ้านอีกด้วย เจียเจินจึงไปหาพ่อที่ขายข้าวสารอยู่ในเมือง พ่อก็แบ่งข้าวสารให้มาเล็กน้อย เธอก็เอามาทำเป็นข้าวต้มเพื่อจะได้กินกันทั้งบ้าน และซ่อนข้าวที่เหลือไว้ในอกเสื้อ เพื่อนบ้านผ่านมาเห็นครอบครัวนี้มีอาหารกินก็เข้ามาเพื่อจะแย่งอาหาร แต่หัวหน้าก็เข้ามาขัดขวางและขับไล่คนอื่น ๆ ออกไป เจียเจินจึงมีน้ำใจตอบแทนโดยแบ่งข้าวสารหนึ่งกำมือให้หัวหน้า ดังตัวอย่าง

“ผู้ก๊วย เจียเจิน มีอะไรดี ๆ กิน ขอแบ่งสักคำเถอะ”

ข้ามองเจียเจิน เจียเจินมองข้า แต่ไหนแต่ไรหัวหน้าก็ดีกับเรา... เจียเจินเอามือล้วงเข้าไปในอกเสื้อ แกะถุงข้าวสารออก แล้วหยิบข้าวสารกำหนึ่งยื่นให้หัวหน้า พุดขึ้นว่า
“หัวหน้า มีแค่นี้แหละ เอาไปต้มกินก็แล้วกัน”

(คนตายยาก, 2552: 110)

จากตัวอย่างแสดงว่า ตัวละครเอกหญิงไม่ใช่คนเห็นแก่ตัว แม้ว่าจะยากลำบากยังมีน้ำใจที่เสียสละช่วยเหลือคนอื่น เมื่อครอบครัวเธอครั้งหนึ่งไม่มีอาหารกิน พ่อได้อาหารบางส่วนจากพ่อ เธอก็ยังแบ่งให้หัวหน้า เป็นการตอบแทนที่ช่วยให้ครอบครัวไม่ถูกแย่งชิงอาหารไปจนหมด

สรุปได้ว่า ตัวละครเอกหญิงมีลักษณะนิสัยเด่นชัดด้านเดียว เป็นลักษณะนิสัยด้านที่ดีที่คงที่ของผู้หญิงจีนตามแบบฉบับของคตินิยม เป็นภรรยาและเป็นแม่ที่ต้องอดทน เข้มแข็งเพื่อให้ครอบครัวมีความสุข มีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือคนอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมกันในสังคม

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกในนวนิยายแปลของหยูหัว จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกชายในนวนิยายแปลของหยูหัว มีการเปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์และเวลาที่เกิดขึ้นในเรื่อง ซึ่งสะท้อนภาพสังคมจีนในยุคสมัยปฏิวัติวัฒนธรรมของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตัวละครเอกชายมีลักษณะนิสัยทั้งด้านดีและด้านไม่ดีผสมผสานปนเปกัน สอดคล้องกับสายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 182-187) กล่าวว่า ตัวละครแบบกลมหรือหลายลักษณะ มีลักษณะนิสัยหลายอย่างทั้งด้านดีและด้านไม่ดี มีอารมณ์ความรู้สึกเปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับไพโรธ เลิศพิริยกุล (2542: 73-74) กล่าวว่า ตัวละครแบบเปรียบเทียบหรือสัญลักษณ์ มีลักษณะของความดี ความชั่วที่สมบูรณ์เพียงพร้อมในทุกแง่ทุกมุม ส่วนตัวละครเอกหญิงมีลักษณะนิสัยด้านดีที่เด่นชัดตามคตินิยมของวัฒนธรรมจีน สอดคล้องกับสายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 182-187) กล่าวว่า ตัวละครประเภทตัวแบนหรือน้อยลักษณะที่แสดงลักษณะนิสัยเพียงด้านเดียว นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ LI XIAOJI (2553) ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวละคร “บิดา” ในนวนิยายของหยูหัว ผลการวิจัยพบว่า ตัวละครในนวนิยายของหยูหัวมีลักษณะนิสัยเหมือนมนุษย์ในสังคมจริงที่มีทั้งดีและไม่ดี ตัวละครมีความต้องการพื้นฐานเช่นเดียวกับมนุษย์ทุกคนที่จะมีชีวิตอยู่รอด หยูหัวได้สร้างเรื่องราวชีวิตของตัวละครที่ตกต่ำ แต่ยังให้ความสำคัญกับคุณค่าของตนเองและดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด ในช่วงเวลาที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการปฏิวัติวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครอง

เอกสารอ้างอิง

- บุญยแสนอ ตริวิเศษ. (2550). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการวรรณกรรมวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ไพโรธ เลิศพิริยกุลม. (2542). *วรรณกรรมปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัลยา วิวัฒน์ศร. (2547). *การแปลวรรณกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภา เสนานานู กงกะนันท์. (2540). *กำเนิดนวนิยายในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2543). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เอส. อาร์. พรินต์ติ้ง.
- JIANG BING. (2557). *การวิเคราะห์ตัวละครเด็กในนวนิยายของหยูหัว*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมของจีน) จี้ หนัน : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจี้หนัน.
- LI XIAOJI. (2553). *การวิเคราะห์ตัวละคร “บิดา” ในนวนิยายของหยูหัว*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาวรรณกรรมร่วมสมัย) ต้า เหลียน : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเหลียนหนิงนอร์มัล.
- YANG SIJIA. (2560). *จาก คนตายยาก ถึง เจ็ดวันหลังความตาย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาวรรณกรรมร่วมสมัยของจีน) หง่าน ซี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.